

сторін, за якої з одного боку, намагаються домогтися прийняття своїх поглядів, а з другого – одночасно перешкодити іншій стороні зробити аналогічне.

Необхідно здійснювати управління розвитком і вирішенням конфліктних ситуацій. Варто використовувати діагностику динаміки розвитку таких ситуацій і розробляти стратегію покрокових дій для їх вирішення.

Найпоширенішими причинами виникнення конфліктів є:

- ресурси, що мають спільне використання;
- завдання, що є взаємозалежними;
- сприйняття, а саме розходження в ньому;
- поведінка людей;
- погані комунікаційні якості.

Для запобігання конфліктним ситуаціям та успішного їх вирішення, в разі виникнення, необхідно дотримуватися певних рекомендацій і порад, розроблених спеціально для таких ситуацій.

Список використаних джерел

1. Гришина Н. В. *Психологія конфлікту*. – К.: Либідь, 2010. – 258 с.
2. Кравченко О. П. *Погляд конфліктолога на онтосинтез конфлікту*. / О. П. Кравченко // *Соціологічні дослідження*. – 2014. – №49. – С. 103–112.
3. Казаков В. *Соціальний конфлікт: проблема визначення* / В. Казаков // *Соціол.: теорія, методи, маркетинг*. – 2014. – № 3. – С. 156–166.

Ірина ЗІНЧУК

Науковий керівник

канд. екон. наук, доцент Гугул О. Я.

Тернопільський національний

економічний університет

МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ У РОЗРОБЦІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Компанії реалізують цілі своєї діяльності шляхом здійснення інвестиційних проектів, і найбільш далекоглядні з них розробляють бізнес-проекти у форматі соціальної відповідальності. Керівники сучасних компаній під впливом як внутрішніх переконань, так і вимог зовнішнього середовища дедалі більше розуміють важливість і нагальну необхідність зберігати й удосконалювати світ, у якому вони діють.

Прогресивні стратегії розвитку підприємств у сучасному світі тісно пов'язані із поняттями соціальних інвестицій та інновацій, націлені на збагачення людського капіталу, розвиток місцевих громад, підтримання культурних цінностей і збереження довкілля.

Реалізація основних цілей діяльності підприємства вимагає складання планів і проектів, у яких відображаються особливості їх досягнення. Інвестиційний проект можна визначити як сукупність цілеспрямованих, послідовно орієнтованих у часі, одноразових, комплексних заходів або дій, що мають на меті досягнення певних соціально-економічних результатів в умовах обмежених ресурсів і заданості термінів їх початку і завершення.

Роль соціальних інвестицій значно зросла у XXI столітті, що викликано низкою зрушень як з погляду попиту на них (виникає нове покоління підприємців і з'являються нові можливості для них), так і з точки зору збільшення переваг від їх реалізації (заохочення для інвесторів, активна реакція суспільства на такі заходи та ін.) [1, с. 6].

Варто виділити такі найбільш поширені форми соціальних інвестицій:

- соціально відповідальні інвестиції (SRI) – це вкладення грошових коштів, що враховує не тільки їх прибутковість, а й корисність чи шкідливість їх наслідків для всього суспільства.

- інвестиції, що здійснюють значний вплив на суспільство (SII – Social Impact Investment) – вкладення інвестиційних ресурсів в об'єкти соціальної інфраструктури, що приносить у результаті значний суспільний ефект.

- соціальні бізнес-інвестиції (SEI – Social Enterprise Investment) – вкладення грошових коштів у суспільні (соціальні) підприємства, метою діяльності яких є досягнення певних соціальних та економічних цілей через ринкові операції. Наприклад, створення кооперативів чи спілок у сфері житлового господарства, нерухомості, сільського господарства, фінансової підтримки тощо.

Слід зазначити, що останнім часом відбувається розмивання меж між цими формами і досить часто один інвестиційний проект містить комбінацію кількох видів соціальних інвестицій.

Соціальне інвестування дає низку переваг для компанії, зокрема, це: інтеграція цілей основної діяльності та завдань соціальних програм, стратегічний підхід до розробки програми інвестицій, врахування інтересів стейкхолдерів задля досягнення власних цілей компанії, довгостроковий характер результатів такого інвестування. Проте ідеї та заходи з удосконалення соціального інвестування потребують подальшої розробки [3, с. 124].

Соціальне інвестування є вищою формою як корпоративної соціальної відповідальності, так і інвестиційної діяльності компанії. Реалізація підприємством соціальних інвестицій свідчить як про високий рівень його економічного розвитку, так і про прогресивність менеджменту, високу організаційну культуру, надійні перспективи. Таким чином, компанія може отримати значні довгострокові переваги, залучитися підтримкою влади і суспільства, значно покращити свій діловий імідж. Зростання лояльності споживачів, підвищення конкурентоспроможності, поліпшення репутації підприємства гарантують зростання рентабельності та прибутковості діяльності.

Підприємства реалізуючи інвестиційні проекти як всередині своєї країни, так і за її межами, звертають найбільшу увагу на вирішення таких питань [2, с. 2]:

- 1) боротьба з бідністю, створення нових робочих місць і гідна оплата праці;
- 2) захист кліматичних умов;
- 3) інвестиції в освіту та охорону здоров'я;
- 4) розвиток соціальної інфраструктури;

- 5) підвищення інвестиційної привабливості та покращення інвестиційного клімату регіону для інших компаній;
- 6) підтримка та розвиток підприємств малого та середнього бізнесу.

Список використаних джерел

1. *Act responsibly – why CSR pays off (practical examples of companies at work)* [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.csr-weltweit.de/uploads/tx_jpdownloads/DEG_Act_responsibly_en.pdf.
2. *Баюра Д. Соціальне інвестування як вищий рівень корпоративної соціальної відповідальності* [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/tppe/2014_24/Zb24_27.pdf.
3. *Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / [А.М. Колот, О. А. Грішнова та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2015. – 501 с.*

Марія ЗУБАЧ

Науковий керівник

канд. екон. наук, доцент Мазур В. С.

Тернопільський національний
економічний університет

ЗРОСТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ – ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В умовах економічного розвитку України, та переходу на новий рівень ринкових економік діяльність підприємств є тісно пов'язаною зі зростання ефективності праці як рушійною силою зростання діяльності підприємства, зростання його конкурентоспроможності з іншими підприємствами.

Проблема аналізу ефективності праці на даний час знаходиться на стадії розвитку адже до цього моменту цьому елементу, як окремій важливій складовій не надавали дуже великого значення, проте намагались збільшити ефективність праці як окремого працівника так і підприємства в цілому.

Вагомий внесок у розвиток питання щодо ефективності праці зробили у своїх дослідженнях такі вчені як: Ставицький А.В., він досліджував моделі впливу заробітної плати на ефективність праці. Українські науковці Богачев О.С. [1, с.34], Семикіна М.В. [2, с.89], Гамова О.В. [3, с.125] досліджували взаємозв'язок між витратами на оплату праці та її ефективністю. Харазішвілі Ю. та Дмитренко Н. [4, с.285] в своїх дослідженнях про державне регулювання заробітної плати виділили той рівень заробітної плати при якому у працівників може проявитися негативне відношення до своїх трудових обов'язків.

Більшість науковців у своїх дослідженнях щодо зростання ефективності праці дійшли висновку, що одним із шляхів для його досягнення повинно виступати формування справедливої структури оплати праці за рахунок корегування постійної заробітної плати з урахуванням цінності робочого місця